

Maďarsko je oslobodené od cenového stropu na ruskú ropu, ktorý v sobotu stanovila skupina G7, EÚ a Austrália

- CZ24 News | 5. prosince 2022

MAĎARSKO: Skupina ekonomicky vyspelých krajín G7 a Austrália sa dohodli na zavedení maximálnej ceny za ruskú ropu prepravovanú po mori vo výške 60 dolárov za barel, teda na úrovni, na ktorej sa zhodla tiež Európska únia. Vyplýva to zo spoločného vyhlásenia G7 a Austrálie. Zelenskyj s navrhovanou sumou nesúhlasí, strop by dokonca znížil na 30 dolárov.

Maďarsku bola udelená výnimka z cenového stropu na ruskú ropu, ktorý stanovila EÚ a skupina siedmich krajín (G7), oznámil v sobotu maďarský minister zahraničných vecí Péter Szijjártó.

“Počas rokovaní o zastropovaní cien ropy sme tvrdo bojovali za maďarské záujmy a nakoniec sme uspeli: Maďarsko bolo vyňaté zo stropu cien ropy. Opäť sa nám podarilo ochrániť bezpečnosť dodávok energie pre našu krajinu,” [*napísal Szijjártó na svojej oficiálnej stránke na Facebooku.*](#)

Iniciatívu zároveň kritizoval a uviedol, že je “najvyšší čas”, aby si Brusel uvedomil, že takéto opatrenia ***“najviac škodia európskej ekonomike”.***

Dodal, že namiesto nastavenia cenových stropov by sa mal zvýšiť počet zdrojov energie, čo by v konečnom dôsledku znížilo globálne ceny.

Vlády všetkých krajín EÚ v sobotu schválili cenový strop na ruskú ropu

Vlády všetkých krajín Európskej únie v sobotu (3. 12.) dokončili písomné schválenie cenového stropu na ruskú ropu dopravovanú po mori na úrovni 60 USD (56,94 eura) za barel (159 litrov), uviedla Európska komisia (EK). To znamená, že dohodnuté pravidlá týkajúce sa cenového stropu môžu byť zverejnené v Úradnom vestníku EÚ a mechanizmus môže začať fungovať od pondelka (5. 12.). TASR o tom informuje na základe správy agentúry Reuters.

Cenový strop, ktorý je pôvodne nápadom skupiny G7, sa pripojí k embargu EÚ na dovoz ruskej ropy po mori, ktoré takisto začne platiť od pondelka.

“Skupina G7 a všetky členské štáty EÚ prijali rozhodnutie, ktoré zasiahne príjmy Ruska ešte tvrdšie a zníži jeho schopnosť viesť vojnu na Ukrajine,” uviedla šéfka EK Ursula von der Leyenová.

“Takisto pomôže stabilizovať globálne ceny energií, čo prospeje krajinám po celom svete, ktoré sú aktuálne konfrontované s vysokými cenami ropy.”

Okolo 70 až 85 % ruského exportu ropy sa transportuje tankermi. Cenový strop by mal zabrániť, aby dopravné firmy, rovnako ako aj poisťovacie a zaistovacie spoločnosti manipulovali s ruskou ropou kdekoľvek na svete, ak by sa predávala nad maximálnou cenou stanovenou skupinou G7 a jej spojencami. Keďže kľúčové prepravné a poisťovacie firmy sídlia v krajinách G7, cenový strop by Moskve spôsobil veľké problémy, ak by chcela predávať ropu za vyššiu cenu.

EÚ od pondelka úplne prestane nakupovať ruskú ropu prepravovanú po mori, na ktorú pripadalo 94 % všetkej ruskej ropy importovanej členskými krajinami Únie. EÚ od 5. februára 2023 potom zastaví dovoz ruských ropných produktov.

Skupina G7 neskôr stanoví cenový strop aj na ropné produkty z Ruska a použije pri ňom rovnaký mechanizmus ako v prípade ropy, uviedla EK.

Od polovice januára EÚ bude cenový strop prehodnocovať každé dva mesiace, aby sa sledoval jeho vplyv na trh. Cieľom korekčného mechanizmu je tiež držať strop minimálne 5 % pod priemernou trhovou cenou.

V prípade zmeny cenového stropu bude existovať 90-dňové tolerančné obdobie, ktoré má zaručiť, aby sa dokončil transport loďami naloženými pred jeho zmenou. Aj v prípade aktuálnej implementácie budú dodávky ruskej ropy naložené pred 5. decembrom 45 dní vyňaté z reštrikcií, to znamená do 19. januára 2023.

Prehodnocovanie cenového stropu je špecifickým mechanizmom EÚ a zmena stropu bude vyžadovať jednohlasné schválenie všetkých členských krajín. Ak sa zmena schváli v rámci EÚ, potom sa o nej bude diskutovať na úrovni skupiny G7.

Tento strop zakáže západným spoločnostiam poisťovať alebo financovať plavidlá, ktoré prepravujú ruskú ropu, pokiaľ sa náklad nenakúpi na úrovni stropu alebo pod ňou. Lode, ktoré porušia dohodu o cenovom strope, budú potrestané odobratím poistenia a financovania na 90 dní.

Západné krajiny sa dlhodobo snažia obmedziť príjmy ruského režimu a pripraviť ho o zdroje na financovanie vojny na Ukrajine. Krajiny Skupiny G7, ktorú tvoria USA, Kanada, Nemecko, Británia, Francúzsko, Taliansko a Japonsko, a spolu s nimi Austrália uviedli, že dosiahli dohodu o stanovení maximálnej ceny **“v súlade s jednýmyselným rozhodnutím členských štátov Európskej únie”**.

Opatrenie má podľa nich zabrániť Rusku profitovať z vojny na Ukrajine, podporiť stabilitu na globálnych energetických trhoch a minimalizovať negatívne hospodárske dopady vojny.

Hovorca Kremľa: Rusko strop neprijme a po analýze oznámi, ako bude reagovať

“Tento strop neprijmeme,” povedal agentúre TASS hovorca Kremľa Dmitrij Peskov. Podľa neho sa Moskva na cenový strop pripravila a analyzuje ho. Analýza bude vykonaná rýchlo a Rusko potom povie, ako bude reagovať, dodal Peskov.

Rusko plánuje podľa skorších vyjadrení aj naďalej hľadať kupcov pre svoju ropu, a to napriek pokusu západných vlád zaviesť cenový strop na vývoz ropy, ktorý považuje za nebezpečný.

Ruské veľvyslanectvo v USA v komentároch na sociálnej sieti telegram kritizovalo rozhodnutia EÚ a G7 a označilo ho za “pretváranie” princípov voľného trhu. Zopakovalo, že o ruskú ropu bude napriek týmto opatreniam naďalej záujem a rozhodnutie o zavedení stropu povedie len k zvýšeniu neistoty a vyšším nákladom pre spotrebiteľov.

Rusko nebude dodávať palivá tým, ktorí sa k cenovému stropu pripoja

Ruský prezident Vladimir Putin a niektorí vysokí kremelskí predstavitelia už skôr opakovane uvádzali, že Rusko nebude dodávať palivá tým, ktorí sa k cenovému stropu pripoja. Podpredseda ruskej vlády Alexander Novak vyhlásil, že tento nástroj je v rozpore so všetkými trhovými mechanizmami, mohol by byť veľmi zhubný pre svetový ropný priemysel a krajiny v prípade zavedenia stropu začnú dodávať ropu trhovu orientovaným partnerom či znížia ťažbu.

Agentúra Bloomberg minulý týždeň uviedla, že Kremľ pripravuje prezidentský výnos, ktorý zakáže ruským firmám a obchodníkom predávať ruskú ropu komukoľvek, kto zavedie na túto surovinu cenový strop. Šéf administratívy ukrajinského prezidenta Andrij Jermak na telegrame uviedol, že cenový strop, na ktorom sa dohodli krajiny G7 s Austráliou, by sa mal znížiť na 30 dolárov za barel, aby viac zasiahol ruskú ekonomiku.

Dohodu Európskej únie predtým blokovalo Poľsko

Dohodu Európskej únie predtým blokovalo Poľsko, ktoré požadovalo nižšiu úroveň maximálnej ceny. V piatok sa však na pôde EÚ podarilo dohodu dosiahnuť, čo otvorilo cestu k formálnemu schváleniu cenového stropu počas víkendu.

Podľa vyhlásení G7 a Austrálie by cenový strop mal nadobudnúť účinnosť v pondelok, alebo veľmi krátko potom. Plavebné spoločnosti nebudú môcť prepravovať ropu, ktorú by Moskva predávala nad stanovenou cenou. Nebudú im tiež môcť byť poskytované poisťovacie služby. Vzhľadom na to, že najdôležitejšie lodné a poisťovacie firmy sídlia v krajinách G7, cenový strop by mal prakticky znemožniť prepravu ruskej ropy za vyššiu cenu.

V pondelok vstupuje do platnosti zákaz dovážať po mori ruskú ropu do EÚ, strop sa tak bude týkať dodávok smerujúcich do iných krajín. Zavedenie cenového stropu bolo nápadom G7. Cieľom má byť znížiť príjmy z Ruska z predaja ropy a zároveň zabrániť prudkému nárastu svetových cien ropy po spustení embarga EÚ na ruskú ropu. Cena ruskej uralskej ropy sa v piatok pohybovala okolo 67 dolárov za barel.

Zelenskyj: Ak bude cenový strop na ruskú ropu 60 dolárov namiesto napríklad 30 dolárov, do ruského rozpočtu bude ročne pribúdať 100 miliárd dolárov

Cenový strop na ruskú ropu 60 amerických dolárov za barel, na ktorom sa dohodli Európska únia, skupina krajín G7 a Austrália, nie je "seriózny", pretože je pre Moskvu "celkom pohodlný". V sobotu večer v pravidelnom príhovore to vyhlásil ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj.

"Rusko zámernou destabilizáciou energetického trhu už spôsobilo obrovské straty všetkým krajinám sveta," povedal Zelenskyj a rozhodnutie o cenovom strope označil za "slabý prístup".

"Je len otázkou času, kedy sa aj tak budú musieť zaviesť silnejšie nástroje," argumentoval Zelenskyj. A dodal: ***"Je škoda, že sa tento čas stratí."***

"Logika je jasná: ak bude cenový strop na ruskú ropu 60 dolárov namiesto napríklad 30 dolárov, ako navrhovali Poľsko a pobaltské štáty, potom bude do ruského rozpočtu pribúdať okolo sto miliárd dolárov ročne..." vysvetľoval ukrajinský prezident.

"Tieto peniaze budú využité aj na ďalšie destabilizovanie práve tých krajín, ktoré sa teraz vyhýbajú veľkým rozhodnutiam," dodal.